

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp
Bevoegd gezag wind

Zaaknummer
3899927

Uw kenmerk

Datum
20 mei 2025

Beste leden van de gemeenteraad,

De gemeenteraad van Hengelo stelde in februari 2022 het Omgevingsprogramma Nieuwe Energie 2021-2030 vast. Daarin zijn beleidskaders opgenomen voor duurzame grootschalige elektriciteit opwek, om doelstellingen voor duurzame opwek tot 2030 vast te leggen.

De provincie heeft ook beleid opgesteld voor de realisatie van windturbines die zijn opgenomen in het [Provinciale programma energiestrategie](#) (PPE) en in [instructieregels voor wind](#). Die zijn verankerd in de provinciale Omgevingsverordening. Onderdeel van dit beleid zijn de zogeheten programmeringsafspraken die gemeente Hengelo samen met Hof van Twente en Haaksbergen in april 2024 maakte met de provincie. Gemeente Hengelo heeft energiegebied Woolde ingebracht, waarmee wij ruimte bieden om twee windturbines te realiseren in het Woolde. Gedeputeerde Staten stelde het PPE, de instructieregels voor wind en de omgevingsverordening in november 2024 vast.

Een andere zoeklocatie op bedrijvenpark Twentekanaal viel af voor het maken van programmeringsafspraken. De uitkomsten uit onderzoeken naar verstoring van de radarsystemen door windturbines lieten zien dat een windturbine in dit gebied niet past. Hiervoor is een kaart opgesteld waar dit uit blijkt. Deze kaart is op 3 december 2024 vastgesteld door GS.

Overdragen rol bevoegd gezag

De gemeente heeft tot nu toe uitgesproken dat zij de regie wil hebben op de realisatie van windturbines. Het bevoegd gezag rol ligt nu echter bij de provincie. In het PPE is wel opgenomen dat de provincie bereid is het bevoegd gezag over te dragen op voorwaarde dat:

- de gemeente de procedure **aantoonbaar sneller** kan doorlopen
- of als er andere **aanzienlijke voordelen** verbonden zijn aan de overdracht van die bevoegdheid.

Het college is voornemens het bevoegd gezag niet aan te vragen.

Het college moet nu een afweging maken welke rol ze voor zichzelf ziet. Daarbij willen wij niet vanuit principiële uitspraken vasthouden aan eerdere standpunt, juist omdat er de afgelopen jaren veel veranderingen in de opgaven op gemeenten zijn afgekomen. Daarom moeten we iedere keer stilstaan of we nog steeds de juiste dingen doen om onze doelen te realiseren binnen de kaders die de raad het college heeft meegegeven.

Daarom hebben wij alle voor- en nadelen tegen elkaar afgewogen. Daarbij hebben wij ook de overwegingen, de kansen en bezwaren meegewogen die de gemeenteraad aan het college heeft meegegeven tijdens de beeldvormende politieke markt op 18 maart 2025.

Daarnaast zijn er na deze politieke markt meer zaken duidelijk geworden die we mee hebben gewogen in het voorgenomen besluit. Wij zijn dan ook tot de conclusie gekomen dat het college de bevoegd gezag rol voor de realisatie voor windturbines niet gaat aanvragen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Afwegingen om het bevoegd gezag niet in te vullen

De gemeente kan de ruimtelijke procedure niet aantoonbaar sneller doorlopen

Het bevoegd gezag kan worden overgedragen als de gemeente de procedure aantoonbaar sneller kan doorlopen.

De gemeente is in staat om de ruimtelijke procedure via BOPA te doorlopen. Echter deze procedure heeft extra stappen in vergelijking met de provinciale projectbesluit procedure, waardoor de gemeente **de ruimtelijke procedure niet sneller kan doorlopen**. Verder zien we dat er weinig verschil is of te gemeente het bevoegd gezag is of dat die rol bij de provincie blijft.

In afstemming met de provincie Overijssel vervult de gemeente een grotere rol in het participatieproces en het invullen van lokaal eigendom

Het bevoegd gezag kan worden overgedragen als er voor de gemeente aanzienlijke voordelen verbonden zijn aan de overdracht van de bevoegdheid.

We vinden het belangrijk om de belangen van de Hengelse samenleving goed te kunnen behartigen. En het lokaal eigendom zo goed mogelijk invullen te vullen. In het PPE is opgenomen dat participatie, het opzetten van een omgevingsadviesraad en invullen van lokaal eigendom bij de initiatiefnemer is belegd. De provincie is bereid om de gemeente Hengelo een belangrijkere rol te geven in het participatieproces, echter niet afdwingbaar. **We kunnen een belangrijkere rol vervullen in de samenwerking met provincie en de initiatiefnemer.**

De gemeente Hengelo kan zonder de bevoegd gezag rol een vertegenwoordigende positie innemen naar haar inwoners

Als de gemeente Hengelo de bevoegd gezag rol invult moet ze vooral aandacht vestigen op het goed doorlopen van de ruimtelijke procedure. Als het bevoegd gezag bij de provincie blijft, is de gemeente meer de **vertegenwoordiger van haar inwoners**. Daardoor staat de gemeente naast haar inwoners om de belangen te behartigen van de samenleving om lokaal eigendom in te vullen en om inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners te betrekken.

Twee partijen met bevoegd gezag over windontwikkelingen in hetzelfde gebied geeft onduidelijkheid voor de samenleving.

Sinds kort is ons bekend dat onze buurgemeente geen initiatief zal nemen om de bevoegd gezag rol aan te vragen bij de provincie. De initiatieven in het energiegebied Woolde en Wind voor Buren worden als één ruimtelijke ontwikkeling gezien, maar de ruimtelijke processen lopen niet parallel als de gemeente Hengelo wel de bevoegd gezag rol aanvraagt. **Inwoners krijgen dan te maken met twee 'bevoegd gezagen'**: de provincie voor 'Wind voor Buren' en gemeente Hengelo voor Woolde. Ook lopen deze ruimtelijke procedure niet geheel parallel.

Dit geeft veel onduidelijkheid voor inwoners, bedrijven en belanghebbenden over de te doorlopen processen en bij wie zij kunnen aankloppen als ze vragen over bedenkingen hebben. Dat is niet wenselijk.

De invulling van de bevoegd gezag rol vergt veel capaciteit voor uitvoering van procedurele zaken.

Er moet een uitgebreid en langjarige ruimtelijk proces doorlopen worden. Deze procedure start vanaf het moment van kennisgeving van het initiatief door GS tot aan een eventuele procedure bij de Raad van State. Het doorlopen van een BOPA-procedure voor windturbines is nieuw voor de gemeente Hengelo. We moeten extra kennis en expertise aantrekken en/of medewerkers opleiden. Omdat de procedure voor een provinciaal projectbesluit en een gemeentelijke BOPA-procedure verschillend zijn, kan de gemeente geen gebruik maken van de provinciale Procedurekamer. De benodigde capaciteit voor uitvoering van de procedures als bevoegd gezag (ongeveer 18.000 uur) is fors hoger dan de capaciteit die nodig is als de provincie bevoegd gezag (ongeveer 6.000 uur) is. In inzet van deze **grote capaciteit** gaat ten koste van andere opgaven, terwijl de provincie helemaal ingericht is om ruimtelijke procedure te doorlopen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Drie energiecoöperaties in het gebied zijn in gesprek om een samenwerkingsovereenkomst te tekenen voor het invullen van lokaal eigendom

De drie energiecoöperaties van Borne, Hof van Twente en Hengelo zijn met elkaar en Pure Energie in gesprek om een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met Pure Energie om samen lokaal eigendom in te vullen voor de realisatie van windturbines. Daarmee zal **lokaal eigendom geborgd** zijn.

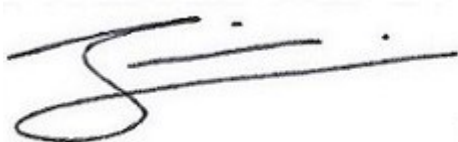
Vervolg

Binnen drie weken na bekend maken van de initiatieven in het gebied Woolde moeten wij schriftelijk een aanvraag in dienen als wij de bevoegd gezag rol willen aanvragen. De provincie maakt half juni 2025 bekend welke initiatieven zijn geselecteerd voor welk aantal windturbines. Wij gaan dan ook graag met u op korte termijn in gesprek tijdens een politieke markt om bij u wensen en bedenkingen op te halen. Daarna neemt het college een definitief besluit.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.